

**COLLEGE
VAN
PROCUREURS-GENERAAL**

**COLLEGE
DES
PROCUREURS GENERAUX**

Brussel, 29 september 2010.

Bruxelles, le 29 septembre 2010

TEKST HERZIEN OP 29.09.2010

TEXTE REVU LE 29.09.2010

**OMZENDBRIEF NR. COL 9/2006
VAN HET COLLEGE VAN
PROCUREURS-GENERAAL BIJ DE
HOVEN VAN BEROEP**

**CIRCULAIRE N° COL 9/2006 DU
COLLÈGE DES PROCUREURS
GÉNÉRAUX PRÈS LES COURS
D'APPEL**

Mijnheer/Mevrouw de Procureur-generaal,
Mijnheer de Federale Procureur,
Mijnheer/Mevrouw de Procureur des Konings,
Mijnheer/Mevrouw de Arbeidsauditeur,

Monsieur/Madame le Procureur général,
Monsieur le Procureur fédéral,
Monsieur/Madame le Procureur du Roi,
Monsieur/Madame l'Auditeur du travail,

**BETREFT: GEMEENSCHAPPELIJKE OMZENDBRIEF
VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN HET
COLLEGE VAN PROCUREURS-GENERAAL
HOUDENDE EEN EENVORMIG STRAFRECHTELIJK
BELEID INZAKE ONMIDDELLIJKE INTREKKING
VAN HET RIJBEWIJS**

**OBJET : CIRCULAIRE COMMUNE DU MINISTRE
DE LA JUSTICE ET DU COLLÈGE DES
PROCUREURS GÉNÉRAUX CONTENANT UNE
POLITIQUE CRIMINELLE UNIFORME EN MATIÈRE
DE RETRAIT IMMÉDIAT DE PERMIS DE
CONDUIRE**

**BELANGRIJKE INFORMATIE BETREFFENDE
DEZE TEKSTVERSIE**

Gelet op de wet van 31 juli 2009 tot invoering van speekseltesten op drugs in het verkeer, die in werking treedt op 1 oktober 2010 dient de omzendbrief COL 9/2006 en de gemeenschappelijke omzendbrief van de minister van Justitie en het College van Procureurs-generaal, die daarbij verspreid werd, te worden aangepast.

De wijzigingen zullen **in geel** aangegeven worden

**INFORMATIONS IMPORTANTES
CONCERNANT CETTE VERSION DU TEXTE**

L'entrée en vigueur le 1er octobre 2010 de la loi du 31 juillet 2009 relative à l'introduction des tests salivaires en matière de drogues dans la circulation rend nécessaire l'adaptation de la circulaire COL 9/2006 et de la circulaire commune de la ministre de la Justice et du Collège des procureurs généraux, qui a été diffusée par celle-ci.

Les modifications seront indiquées en **jaune**.

INHOUDSTAFEL**I. ALGEMEEN**

- A. Draagwijdte
- B. Wettelijke grondslag
- C. Doelstelling

II. ONDERRICHTINGEN VOOR DE POLITIEDIENSTEN

- A. Bevoegdheid
- B. Criteria met betrekking tot de kennisgeving
- C. Feiten die aan de procureur des konings moeten meegedeeld worden en die aanleiding kunnen geven tot onmiddellijke intrekking van het rijbewijs of het daarmee gelijkgesteld bewijs
 1. Rijden onder invloed van alcohol of van andere stoffen
 2. Vluchtmisdrijf
 3. Verkeersongeval te wijten aan zware fout
- 4. Rijden spijs verval van het recht tot sturen
- 5. Overtredingen vermeld in de uitvoeringsbesluiten
- 6. Tegenwerking van de opsporing en van de vaststelling van overtredingen
- D. Procedure
 1. Intrekking van het rijbewijs
 2. Opstelling van het proces-verbaal
 3. Verlenging van de intrekking van het rijbewijs door middel van een proces-verbaal tot oproeping

III. ONDERRICHTINGEN BESTEMD VOOR DE PARKETTEN

- A. Bevoegdheid
- B. Criteria met betrekking tot de beslissing
- C. Duur van de intrekking
- D. Evaluatie

IV. INWERKINGTREDING

bijllage: 1

TABLE DES MATIÈRES**I. GÉNÉRALITÉS**

- 1 A. Portée
- 2 B. Fondement légal
- 3 C. Objectif

II. INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX SERVICES DE POLICE

- 3 A. Compétence
- 3 B. Critères concernant l'avis à fournir
- 4 C. Faits qui doivent être communiqués au procureur du Roi et pouvant donner lieu au retrait immédiat de permis de conduire ou du titre qui en tient lieu
 - 4 1. Conduite sous l'influence de l'alcool ou d'autres substances
 - 5 2. Délit de fuite
 - 5 3. Accident de la circulation imputable à une faute grave
 - 6 4. Conduite en dépit d'une déchéance du droit de conduire
 - 6 5. Infractions mentionnées dans les arrêtées d'exécution
 - 8 6. Entrave à la recherche et à la constatation des infractions
- 8 D. Procédure
 - 8 1. Le retrait du permis de conduire
 - 9 2. La rédaction du procès-verbal
 - 10 3. Prolongation du retrait de permis de conduire par procès-verbal

III. INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX PARQUETS

- 10 A. Compétence
- 10 B. Critères qui guident la décision
- 11 C. Durée du retrait
- 17 D. Évaluation

IV. ENTRÉE EN VIGUEUR

annexe: 1

Ik heb de eer U, in bijlage, de gemeenschappelijke omzendbrief van de minister van Justitie en het College van Procureurs-generaal houdende een eenvormig strafrechtelijk beleid inzake onmiddellijke intrekking van het rijbewijs over te maken.

Ik verzoek U de procureur-generaal onmiddellijk in te lichten over elke moeilijkheid die zich bij de toepassing van deze gemeenschappelijke omzendbrief zou voordoen.

J'ai l'honneur de vous transmettre en annexe la circulaire commune du ministre de la Justice et du Collège des procureurs généraux contenant une politique criminelle uniforme en matière de retrait immédiat de permis de conduire.

Je vous prie d'informer sans délai le procureur général de toute difficulté d'application de cette circulaire commune.

Voor het College van Procureurs-generaal (F. SCHINS, procureur-generaal te Gent; C. VISART DE BOCARMÉ, procureur-generaal te Luik; C. MICHAUX, procureur-generaal te Bergen; Y. LIÉGEOIS, procureur-generaal te Antwerpen; M. DE LE COURT, procureur-generaal te Brussel;)

Pour le Collège des procureurs généraux (F. SCHINS, procureur général à Gand; C. VISART DE BOCARMÉ, procureur général à Liège; C. MICHAUX, procureur général à Mons; Y. LIÉGEOIS, procureur général à Anvers; M. DE LE COURT, procureur général à Bruxelles;)

F. SCHINS,
Procureur-generaal te Gent,
Voorzitter van het College.

F. SCHINS,
Procureur général à Gand,
Président du Collège.

**GEMEENSCHAPPELIJKE OMZENDBRIEF VAN DE
MINISTER VAN JUSTITIE EN HET COLLEGE VAN
PROCUREURS-GENERAAL HOUDENDE EEN
EENVORMIG STRAFRECHTELIJK BELEID INZAKE
ONMIDDELLIJKE INTREKKING VAN HET
RIJBEWIJS**

Onderhavige richtlijnen hernemen die van 31 maart 2006 en passen ze aan, rekening houdende met de wet van 31 juli 2009 tot invoering van speekseltesten op drugs in het verkeer¹ en de uitvoeringsbesluiten, inzonderheid het koninklijk besluit van 30 september 2005 tot aanwijzing van de overtredingen per graad van de algemene reglementen genomen ter uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer² zoals gewijzigd door de koninklijke besluiten van 28 december 2006³, 29 januari 2007⁴ en 7 april 2007⁵.

I. ALGEMEEN

A. Draagwijdte

De huidige gemeenschappelijke omzendbrief beoogt voor de politiediensten eenvormigheid te brengen voor de gevallen waarin de procureur des konings moet geraadpleegd worden met het oog op een eventuele onmiddellijke intrekking van het rijbewijs of van het daarmee gelijkgesteld document.

Hij heeft tot doel de werkwijzen voor de magistraten van de parketten inzake de beslissing van intrekking van het rijbewijs of van het daarmee gelijkgesteld document, en de duur ervan meer eenvormig te maken.

Derhalve heeft hij geen betrekking op de ambtshalve inhouding van het rijbewijs met het oog op een tijdelijk verbod tot sturen overeenkomstig de artikelen 59, 60 en 61 van wet betreffende de politie over het wegverkeer.

**CIRCULAIRE COMMUNE DU MINISTRE DE LA
JUSTICE ET DU COLLÈGE DES PROCUREURS
GÉNÉRAUX CONTENANT UNE POLITIQUE
CRIMINELLE UNIFORME EN MATIÈRE DE
RETRAIT IMMÉDIAT DE PERMIS DE CONDUIRE**

Les présentes directives reprennent – en les adaptant – celles du 31 mars 2006, afin de tenir compte de la loi du 31 juillet 2009 relative à l'introduction des tests salivaires en matière de drogues dans la circulation¹ et des arrêtés d'exécution, en particulier l'arrêté royal du 30 septembre 2005 désignant les infractions par degré aux règlements généraux pris en exécution de la loi relative à la police de la circulation routière², tel que modifié par les arrêtés royaux des 28 décembre 2006³, 29 janvier 2007⁴ et 7 avril 2007⁵.

I. GÉNÉRALITÉS

A. Portée

La présente circulaire commune a pour objectif d'uniformiser, pour les services de police, les cas dans lesquels le procureur du Roi doit être consulté en vue d'un retrait immédiat éventuel de permis de conduire ou du titre qui en tient lieu.

Elle vise à uniformiser les pratiques des magistrats des parquets dans le cadre des décisions de retrait de permis de conduire ou du titre qui en tient lieu, ainsi que la durée de celui-ci.

Elle ne concerne dès lors pas la retenue d'office du permis de conduire en vue d'une interdiction de conduire temporaire en application des articles 59, 60 et 61 de la loi relative à la police de la circulation routière.

¹ Belgisch Staatsblad van 15 september 2009 – erratum BS 18.2.2010

² Belgisch Staatsblad van 9 november 2005 – errata 21 november 2005

³ Belgisch Staatsblad 10 januari 2007

⁴ Belgisch Staatsblad van 9 februari 2007

⁵ Belgisch Staatsblad van 7 mei 2007

¹ Moniteur belge du 15 septembre 2009 – erratum MB 18.2.2010

² Moniteur belge du 9 novembre 2005 – errata 21 novembre 2005

³ Moniteur belge du 10 janvier 2007

⁴ Moniteur belge du 9 février 2007

⁵ Moniteur belge du 7 mai 2007

B. Wettelijke grondslag

De materie wordt geregeld door de artikelen 55, 55bis en 56 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer gecoördineerd door het koninklijk besluit van 16 maart 1968.

Hoewel die artikelen niet gewijzigd werden door de voormelde wet van 31 juli 2009, zijn – enerzijds - de omstandigheden waarin een onmiddellijke intrekking van een rijbewijs mogelijk is aangepast aan de nieuwe tests om indicaties van tekenen van recent gebruik van één van de stoffen bedoeld in artikel 37bis, §1, 1° vast te stellen en zijn anderzijds de mogelijkheden om het rijbewijs onmiddellijk in te trekken verruimd. Artikel 55, 1° van de wet betreffende de politie over het wegverkeer bepaalt dat het rijbewijs of het als zodanig geldend bewijs kan ingetrokken worden 'in de gevallen bedoeld in de artikelen 60, §§3 en 4 en 61ter, §1. Laatstgenoemde artikelen werden gewijzigd – enerzijds – om tegemoet te komen aan de nieuwe speekseltesten en - anderzijds - om ook een bestuurlijk rijverbod te kunnen opleggen aan personen die op het punt staan een bestuurder te begeleiden met het oog op scholing.

Overeenkomstig het door artikel 17 van de wet van 20 juli 2005 gewijzigde artikel 56 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer moet het onmiddellijk ingetrokken rijbewijs teruggegeven worden

- na vijftien dagen, behalve indien de politierechtbank de termijn heeft verlengd;
- na het verstrijken van de door de politierechtbank verlengde termijn;
- indien de rechter geen verval van het recht tot sturen uitspreekt;
- indien de houder van een buitenlands rijbewijs die niet voldoet aan de door de Koning bepaalde voorwaarden om een Belgisch rijbewijs te kunnen verkrijgen, het grondgebied verlaat.

Door artikel 16 van voornoemde wet van 20 juli 2005 werd een artikel 55bis ingevoegd waardoor de procureur des konings een beschikking tot verlenging met ten hoogste drie maanden en een hernieuwing van die verlenging kan vorderen bij de politierechtbank.

B. Fondement légal

La matière est régie par les articles 55, 55bis et 56 de la loi relative à la police de la circulation routière coordonnée par l'arrêté royal du 16 mars 1968.

Bien que ces articles n'aient pas été modifiés par la loi du 31 juillet 2009 précitée, les circonstances dans lesquelles un retrait immédiat du permis de conduire est possible ont été adaptées aux nouveaux tests consistant en la constatation des indications de signes d'usage récent d'une des substances visées à l'article 37bis, §1er, 1°. Par ailleurs, les possibilités de retirer immédiatement le permis de conduire ont été élargies. L'article 55, 1°, de la loi relative à la police de la circulation routière dispose que le permis de conduire ou le titre qui en tient lieu peut être retiré « dans les cas visés aux articles 60, §§ 3 et 4 et 61ter, §1er ». Ces derniers ont été modifiés afin de satisfaire aux nouveaux tests salivaires, d'une part, et de pouvoir infliger une interdiction administrative de rouler à des personnes étant sur le point d'accompagner un conducteur en vue de l'apprentissage, d'autre part.

Conformément à l'article 56 de la loi relative à la police de la circulation routière, modifié par l'article 17 de la loi du 20 juillet 2005, le permis immédiatement retiré doit être restitué

- après quinze jours, sauf si le tribunal de police a prolongé le délai;
- après expiration du délai prolongé par le tribunal de police;
- lorsque le juge ne prononce aucune déchéance du droit de conduire;
- lorsque le titulaire d'un permis de conduire étranger, qui ne répond pas aux conditions fixées par le Roi pour pouvoir obtenir un permis de conduire belge, quitte le territoire.

L'article 16 de la loi précitée du 20 juillet 2005 a inséré un article 55bis de sorte que le procureur du Roi peut requérir devant le tribunal de police une ordonnance de prolongation de trois mois maximum, ainsi qu'un renouvellement de cette prolongation.

C. Doelstelling

Gelet op het gelijkheids- en proportionaliteitsbeginsel is een eenvormig beleid wenselijk. Hierdoor wordt willekeur uitgesloten en de geloofwaardigheid van de werking van de parketten versterkt.

Dergelijke richtlijnen garanderen een eenvormige rechtsbehandeling voor de weggebruikers en schep-
pen duidelijkheid voor de politiediensten.

Er mag evenwel niet uit het oog worden verloren dat de gelijkheid voor de wet aan de parketmagistraten de mogelijkheid biedt en hen er zelfs toe verplicht bij hun beslissingen rekening te houden met alle omstandigheden van de zaak, alsook met de eventuele antecedenten van betrokkene.

Afwijkingen op deze omzendbrief kunnen dus toegepast worden op grond van dergelijke elementen en, in beginsel, onder de voorwaarden omschreven onder punt III. Zij moeten evenwel met redenen worden omkleed.

Er moet aan worden herinnerd dat de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs, a fortiori de verlenging ervan en de hernieuwing van die verlenging, per definitie een uitzonderingsmaatregel vormt en dat het gegeven dat daar in een aantal gevallen niet in wordt voorzien, niet als enige vorm van straffeloosheid mag worden beschouwd.

II. ONDERRICHTINGEN VOOR DE POLITIEDIENSTEN**A. Bevoegdheid**

De politieambtenaar moet de procureur des konings, gewoonlijk de magistraat met dag- of nachtdienst, verwittigen met het oog op de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs.

B. Criteria met betrekking tot de kennisgeving

De kennisgeving betreffende het vastgestelde misdrijf, de omstandigheden, evenals de eventuele gevolgen ervan, moet objectief en zo volledig mogelijk zijn. Hetzelfde geldt in verband met de professionele of familiale omstandigheden die de overtreder inroept om de gepleegde feiten te verklaren of die de overtreder inroept met betrekking tot de gevolgen van een beslissing tot intrekking.

Wanneer een politiedienst een grootschalige controleactie plant, moet zij voormelde magistraten hiervan tijdig in kennis stellen.

C. Objectif

Une politique uniforme est souhaitable, en vertu des principes d'égalité et de proportionnalité. Elle exclut ainsi l'arbitraire et renforce la crédibilité de l'action des parquets.

De telles directives garantissent un traitement juridique uniforme pour les usagers de la route et créent une situation claire pour les services de police.

Il ne faut cependant pas perdre de vue que l'égalité devant la loi permet et impose même aux magistrats du parquet de tenir compte dans leurs décisions de toutes les circonstances du cas d'espèce ainsi que des antécédents éventuels de l'intéressé.

Des dérogations à la présente circulaire peuvent donc être appliquées en fonction de tels éléments et, en principe, dans les conditions précisées sous le point III. Elles doivent cependant être motivées.

Il convient de rappeler que le retrait immédiat de permis de conduire, a fortiori sa prolongation et le renouvellement de cette prolongation, constitue une mesure par définition exceptionnelle et que le fait qu'elle ne soit pas prévue dans un certain nombre de cas ne saurait être interprété comme signe d'une quelconque impunité.

II. INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX SERVICES DE POLICE**A. Compétence**

Le fonctionnaire de police doit obligatoirement avertir le procureur du Roi, en pratique le magistrat de garde ou de service de nuit, en vue de procéder au retrait immédiat du permis de conduire.

B. Critères concernant l'avis à fournir

L'avis au parquet relatif à l'infraction constatée, aux circonstances dans lesquelles elle a été commise et à ses conséquences éventuelles doit être objectif et aussi complet que possible. Il en est de même en ce qui concerne les circonstances professionnelles ou familiales que le contrevenant invoque pour expliquer les faits commis ou qu'il invoque à propos des conséquences d'une décision de retrait de permis de conduire.

Lorsqu'un service de police prépare une opération de contrôle de grande envergure, il convient qu'il en avertisse à temps les magistrats mentionnés ci-dessus.

C. Feiten die aan de procureur des konings moeten meegedeeld worden en die aanleiding kunnen geven tot onmiddellijke intrekking van het rijbewijs of van het daarmee gelijkgesteld bewijs

1. Rijden onder invloed van alcohol of van andere stoffen⁶

1.a. Indien de bestuurder of de persoon die hem begeleidt met het oog op scholing, zich blijkbaar bevindt in de toestand in artikel 34, §2 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, nl. indien hij een alcoholopname van ten minste 0,35 mg/l in uitgeademde alveolaire lucht vertoont, met de bijkomende omstandigheid van verkeersonveilig gedrag;

1.b. Indien de bestuurder of de persoon die hem begeleidt met het oog op scholing

- ofwel in staat van dronkenschap verkeert;
- ofwel, na ademanalyse, een alcoholopname van ten minste 0,65 mg/l in uitgeademde alveolaire lucht vertoont;
- ofwel een **speekseltest** afleverde **die** een aanwezigheid van een van de stoffen, vermeld in artikel 61bis, §2 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, aanwijst⁷;

1.c. Indien de bestuurder of de persoon die hem begeleidt met het oog op scholing, zonder wettige reden, een ademtest, een ademanalyse of een bloedafname weigert;

1.d. Indien de bestuurder of de persoon die hem begeleidt met het oog op scholing, zonder wettige reden, weigert

- zich te onderwerpen aan de test bedoeld in artikel 61bis, §1 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer;
- de bloedproef bedoeld in artikel 63, §1, 3° en 4° van de wet betreffende de politie over het wegverkeer te laten nemen.

C. Faits qui doivent être communiqués au procureur du Roi et pouvant donner lieu au retrait immédiat de permis de conduire ou du titre qui en tient lieu

1. Conduite sous l'influence de l'alcool ou d'autres substances⁶

1.a. Si le conducteur ou la personne qui l'accompagne en vue de l'apprentissage se trouve apparemment dans la situation mentionnée à l'article 34, §2 de la loi relative à la police de la circulation routière, à savoir s'il présente des signes d'imprégnation alcoolique d'au moins 0,35 mg/l d'air alvéolaire expiré, avec la circonstance particulière d'une conduite compromettant la sécurité routière;

1.b. Si le conducteur ou la personne qui l'accompagne en vue de l'apprentissage

- soit est en état d'ivresse;
- soit présente, après analyse de l'haleine, un taux d'imprégnation alcoolique d'au moins 0,65 mg/l d'air alvéolaire expiré;
- soit a remis un **test salivaire qui** révèle la présence d'une des substances mentionnées à l'article 61bis, §2, de la loi relative à la police de la circulation routière⁷.

1.c. Si le conducteur ou la personne qui l'accompagne en vue de l'apprentissage refuse, sans motif légitime, de subir un test d'haleine, une analyse d'haleine ou un prélèvement sanguin;

1.d. Si le conducteur ou la personne qui l'accompagne en vue de l'apprentissage refuse, sans motif légitime, de subir

- le test prévu à l'article 61bis, §1er de la loi relative à la police de la circulation routière;
- le prélèvement sanguin prévu à l'article 63, §1er, 3° et 4°, de la loi relative à la police de la circulation routière.

⁶ Al dan niet in samenhang met onopzettelijke doding of onopzettelijke verwonding.

⁷ Zie de gemeenschappelijke richtlijn van de minister van Justitie en het College van Procureurs-generaal houdende een eenvormig toezichts-, vaststellings-, opsporings- en vervolgingsbeleid betreffende de aanwezigheid van andere stoffen dan alcohol die de rijvaardigheid beïnvloeden,, verspreid bij omzendbrief COL 19/2010 van 29.09.2010.

⁶ En connexité ou non avec homicide ou lésions involontaires.

⁷ Voir la Circulaire commune du de la Justice et du Collège des procureurs généraux contenant une politique uniforme de contrôle, de constatation, de recherche et de poursuite relative à la présence dans l'organisme de substances autres que l'alcool qui influencent la capacité de conduite – conduite sous l'influence de drogues, diffusée par la circulaire 19/2010 du 29.09.2010.

2. Vluchtmisdrijf

Indien de bestuurder de vlucht neemt om zich aan de dienstige vaststellingen te onttrekken:

- ofwel bij een verkeersongeval met voor anderen verwondingen of de dood tot gevolg;
- ofwel bij het sturen in staat van dronkenschap door het gebruik van alcohol, drugs of geneesmiddelen;
- ofwel indien de bestuurder of de persoon die hem begeleidt met het oog op scholing zich bevindt in de toestand bedoeld in artikel 34, §2 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, nl. indien hij een alcoholopname van ten minste 0,35 mg/l in uitgeademde alveolaire lucht vertoont;

3. Verkeersongeval te wijten aan een zware fout

Indien het verkeersongeval, dat klaarblijkelijk aan een zware fout van de bestuurder te wijten is, aan anderen ernstige verwondingen of de dood heeft veroorzaakt.

"Zware fouten" die voortvloeien uit verkeersonveilig gedrag, worden beoordeeld op grond van de feitelijke omstandigheden, inzonderheid van de elementen die rechtstreeks of onrechtstreeks verband houden met het ongeval:

- Voorbeelden van elementen die rechtstreeks verband houden met het ongeval:

a) elementen eigen aan de omstandigheden van het ongeval:

- aard en ernst van het misdrijf;
- plaats: type weg, kruispunt, bebouwde kom, omgeving school;
- tijd: weekdag, weekend, dag, nacht;
- verkeersdichtheid: geen, druk verkeer, spitsuur;
- weersomstandigheden: hevige regen, mist, sneeuw, ijzel, hevige wind.

2. Délit de fuite

Si le conducteur prend la fuite pour échapper aux constatations utiles:

- soit en cas d'accident de circulation ayant entraîné pour autrui des blessures ou la mort;
- soit en cas de conduite en état d'ivresse à la suite de l'usage d'alcool, de drogues ou de médicaments;
- soit si le conducteur ou la personne qui l'accompagne en vue de l'apprentissage se trouve dans la situation mentionnée à l'article 34, §2 de la loi relative à la police de la circulation routière, à savoir s'il présente une imprégnation alcoolique d'au moins 0,35 mg/l d'air alvéolaire expiré;

3. Accident de la circulation imputable à une faute grave

Si l'accident de la circulation, apparemment imputable à une faute grave du conducteur, a entraîné pour autrui des blessures graves ou la mort.

Les "fautes graves" résultant d'une conduite compromettant la sécurité routière s'apprécient sur base de circonstances de fait et plus particulièrement en fonction des critères intrinsèques ou extrinsèques à l'accident:

- Exemples de critères intrinsèques à l'accident:

a) éléments propres aux circonstances de l'accident:

- nature et gravité de l'infraction;
- lieu : type de voirie, carrefour, agglomération, abords d'écoles;
- moment : jour de semaine, week-end, jour, nuit;
- densité de circulation : néant, circulation dense, heure de pointe;
- conditions atmosphériques : pluie violente, brouillard, neige, verglas, vent violent.

b) elementen eigen aan de bestuurder:

- rijstijl, meer bepaald het kennelijk in gevaar brengen van zichzelf of van andere weggebruikers;
- fysieke of psychische toestand.

c) elementen eigen aan het voertuig:

- technische toestand.

- Voorbeelden van elementen die onrechtstreeks verband houden met het ongeval, doch belang kunnen hebben bij de beoordeling door de magistratuur:

a) elementen eigen aan de bestuurder:

- leeftijd, rijvaardigheid;
- staat van recidive, voor zover de verbalisant hiervan kennis kan hebben.

b) elementen eigen aan het voertuig:

- geen verzekering;
- geen inschrijving;
- gestolen voertuig;
- niet in orde met technische controle.

b) éléments propres au conducteur:

- style de conduite, plus précisément la mise en danger manifeste de soi-même ou d'autres usagers de la route;
- état physique ou psychique.

c) éléments propres au véhicule:

- état technique.

- Exemples de critères extrinsèques à l'accident, mais qui peuvent être importants pour l'appréciation du magistrat:

a) éléments propres au conducteur:

- âge, conduite;
- état de récurrence, dans la mesure où le verbalisant peut en avoir connaissance.

b) éléments propres au véhicule:

- défaut d'assurance;
- défaut d'immatriculation;
- véhicule volé;
- non-conformité à la réglementation relative au contrôle technique.

4. Rijden spijts een verval van het recht tot sturen

Indien de bestuurder of de persoon die hem begeleidt met het oog op de scholing vervallen is verklaard van het recht tot het sturen van een motorvoertuig van de categorie van het voertuig dat hij gebruikt, voor zover deze persoon nog in het bezit is van het rijbewijs of het als zodanig geldend bewijs en nagelaten heeft dit bij de griffie in te leveren.

5. Overtredingen vermeld in de uitvoeringsbesluiten

Indien de bestuurder één van de hierna omschreven overtredingen heeft begaan tegen de regelgeving uitgevaardigd op grond van de wet betreffende de politie over het wegverkeer:

4. Conduite en dépit d'une déchéance du droit de conduire

Si le conducteur ou la personne qui l'accompagne en vue de l'apprentissage est déchu du droit de conduire un véhicule à moteur de la catégorie du véhicule qu'il utilise, pour autant que cette personne soit encore en possession du permis de conduire ou du titre qui en tient lieu et a omis de le remettre au greffe.

5. Infractions mentionnées dans les arrêtés d'exécution

Si le conducteur a commis une des infractions aux règlements pris en exécution de la loi relative à la police de la circulation routière, décrites ci-après:

5.a. Overschrijding van de maximaal toegestane snelheid:

- binnen een bebouwde kom, zone 30, school-omgeving, woonerf of erf:

1. met meer dan 20 km/u voor voertuigen en slepen met MTM van meer dan 7,5 ton, alsook voor autobussen en autocars;
2. met meer dan 30 km/u voor andere voertuigen.

- op de andere wegen:

1. met meer dan 30 km/u voor voertuigen en slepen met MTM van meer dan 7,5 ton, alsook voor autobussen en autocars;
2. met meer dan 40 km/u voor andere voertuigen.

- of ongeacht de aard van de weg, wanneer de klimatologische omstandigheden uitermate ongunstig zijn en de zichtbaarheid beneden 100 meter is gedaald, te weten bij mist of sneeuwval, alsook bij sterke regenval:

1. binnen een bebouwde kom, zone 30, school-omgeving, woonerf of erf: met meer dan 20 km/u voor alle voertuigen;
2. op de andere wegen: met meer dan 30 km/u voor alle voertuigen

Om de snelheid waarmee rekening moet worden gehouden te berekenen, moet men uiteraard de louter technische correctiemarge, weergegeven in de omzendbrief "Snelheid", in acht nemen.

De maximaal toegestane snelheid hangt eveneens af van de aard van het voertuig.

5.b. De **overtredingen van de vierde graad op het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en het gebruik van de openbare weg**, aangewezen ingevolge artikel 4 van het koninklijk besluit van 30 september 2005, weergegeven in de **hieraan gehechte tabel**.

5.c. De **overtredingen van de tweede of derde graad**, voor zover daarbij één of meer weggebruikers in gevaar zijn gebracht of de overtreding in gevaarlijke omstandigheden is begaan.

In het bijzonder wordt gewezen op de volgende bepalingen van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en het gebruik van de openbare weg:

Artikel 2.2°, eerste lid van het K.B. van 30.09.2005 (artikel 8.3 van het K.B. van 1 december 1975): "Elke bestuurder moet in staat zijn te sturen, en de vereis-

5.a. Le dépassement de la vitesse maximale autorisée:

- dans une agglomération, une zone 30, aux abords d'écoles, dans une zone résidentielle ou une zone de rencontre:

1. de plus de 20 km/h pour les véhicules et les trains de véhicules d'une MMA supérieure à 7,5 tonnes, les autobus et les autocars;
2. de plus de 30 km/h pour les autres véhicules.

- sur les autres routes:

1. de plus de 30 km/h pour les véhicules et les trains de véhicules d'une MMA supérieure à 7,5 tonnes, les autobus et les autocars;
2. de plus de 40 km/h pour les autres véhicules.

- ou, quel que soit le type de route, lorsque les conditions atmosphériques sont extrêmement défavorables et que la visibilité est réduite à moins de 100 mètres, à savoir en cas de brouillard ou de chute de neige, de même qu'en cas de forte pluie:

1. dans une agglomération, une zone 30, aux abords d'écoles, dans une zone résidentielle ou une zone de rencontre: de plus de 20 km/h pour tous les véhicules;
2. sur les autres routes: de plus de 30 km/h pour tous les véhicules.

Pour calculer la vitesse à prendre en compte, il convient bien entendu de tenir compte de la marge de correction purement technique, reprise dans la circulaire "Vitesse".

La vitesse maximale autorisée dépend aussi de la nature du véhicule.

5.b. Les **infractions du quatrième degré à l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière et de l'usage de la voie publique**, indiquées conformément à l'article 4 de l'arrêté royal du 30 septembre 2005, reprises au **tableau ci-annexé**.

5.c. Les **infractions du deuxième ou du troisième degré**, dans la mesure où un ou plusieurs usagers de la route ont été mis en danger ou dans la mesure où l'infraction a été commise dans des circonstances dangereuses.

Il est renvoyé en particulier aux dispositions suivantes du règlement général sur la police de la circulation routière et de l'usage de la voie publique:

Article 2.2°, alinéa 1er de l'A.R. du 30.09.2005 (article 8.3 de l'A.R. du 1er décembre 1975): «Tout conducteur doit être en état de conduire, présenter

te lichaamsgeschiktheid en de nodige kennis en rijvaardigheid bezitten.”

Een verwittiging van de parketmagistraat dringt zich op als de inbreuk te wijten lijkt aan een langdurige fysieke of psychische ongeschiktheid van de bestuurder.

Artikel 3.36° van het K.B. van 30.09.2005 (artikel 61.1.1° en 62ter, lid 2.1° van het K.B. van 1 december 1975): bij rood licht de stopstreep, of als er geen is, het rood licht zelf voorbijgereden te zijn.

6. Tegenwerking van de opsporing en van de vaststelling van overtredingen

Het voorhanden hebben van apparatuur of van andere middelen die de vaststelling van overtredingen van de wet of van de regelgeving betreffende de politie over het wegverkeer bemoeilijken of verhinderen, of die de mogelijkheid bieden de automatisch werkende toestellen bedoeld in artikel 62 op te sporen (artikel 62bis van de wet betreffende de politie over het wegverkeer).

D. Procedure

1. Intrekking van het rijbewijs

a) De intrekking zelf

Na bevel tot intrekking door het openbaar ministerie verzoekt de politieambtenaar de overtreder om zijn rijbewijs of het daarmee gelijkgestelde document af te geven.

b) Beslag

Indien de overtreder weigert zijn rijbewijs af te geven, stelt de politieambtenaar de magistraat hiervan in kennis. Indien deze laatste bevel geeft tot inbeslagname, neemt de politieambtenaar het rijbewijs of het daarmee gelijkgestelde document in beslag.

c) Kennisgeving

De politieambtenaar moet aan de overtreder het ambt van de procureur des konings (zonder vermelding van de naam van de magistraat) en het adres van het parket of van de griffie meedelen waar het ingetrokken rijbewijs wordt neergelegd of van de politiedienst aan dewelke het zal overgemaakt worden.

Indien de politieambtenaar het nummer van het proces-verbaal kent, stelt hij de betrokken persoon hiervan eveneens in kennis.

les qualités physiques requises et posséder les connaissances et l'habilité nécessaires.»

Le magistrat de parquet doit être informé lorsque l'infraction résulte d'une incapacité physique ou psychique du conducteur le rendant inapte à la conduite pour une longue période.

Article 3.36° de l'A.R. du 30.09.2005 (article 61.1.1° et 62ter, alinéa 2.1° de l'A.R. du 1er décembre 1975): lors du feu rouge, avoir franchi la ligne d'arrêt ou, à défaut de ligne d'arrêt, avoir transgressé le feu rouge même.

6. Entrave à la recherche et à la constatation des infractions

La détention de tout équipement ou de tout autre moyen entravant ou empêchant la constatation d'infractions à la loi et aux règlements sur la police de la circulation routière, ou permettant de détecter les appareils fonctionnant automatiquement visés à l'article 62 (article 62bis de la loi relative à la police de la circulation routière).

D. Procédure

1. Le retrait de permis de conduire

a) Le retrait en soi

Après que le ministère public a ordonné le retrait, le fonctionnaire de police invite le contrevenant à lui remettre son permis de conduire ou le titre qui en tient lieu.

b) Saisie

En cas de refus du contrevenant de remettre son permis, le fonctionnaire de police en avise le magistrat. Si celui-ci en ordonne la saisie, le fonctionnaire de police saisit le permis de conduire ou le titre qui en tient lieu.

c) Notification

Le fonctionnaire de police doit communiquer au contrevenant l'office du procureur du Roi (sans mention du nom du magistrat) et l'adresse du parquet ou du greffe où le permis de conduire retiré est déposé ou du service de police auquel il sera remis.

Si le fonctionnaire de police connaît le numéro du procès-verbal, il en informe l'intéressé.

De politieambtenaar moet aan de houder van een buitenlands rijbewijs dat onmiddellijk is ingetrokken, een attest afleveren waarin de beslissing tot intrekking en het adres van het parket of van de griffie waar het rijbewijs hem kan worden terugbezorgd, worden vermeld.

Aan betrokkene wordt door middel van hoger vermeld attest eveneens meegedeeld dat wanneer hij het Belgisch grondgebied verlaat vóór het verstrijken van de duur van de intrekking, het buitenlands rijbewijs hem wordt teruggegeven wanneer het parket een document ontvangt uitgaande van een buitenlandse diplomatieke, consulaire of administratieve overheid of politiedienst, waarin wordt bevestigd dat betrokkene het Belgisch grondgebied werkelijk heeft verlaten.

d) Bijzonder geval van sturen spijs verval van het recht tot sturen

Indien bij de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs wordt vastgesteld dat de overtreder vervallen verklaard is van het recht tot sturen en nog steeds in het bezit is van zijn rijbewijs, wordt dit onmiddellijk in beslag genomen en rechtstreeks aan de bevoegde griffie toegezonden met het oog op de tenuitvoerlegging van de vervallenverklaring. Het adres van de griffie wordt aan betrokkene meegedeeld.

2. Opstelling van het proces-verbaal

a) Inhoud

Het proces-verbaal moet objectief en volledig zijn. Het verduidelijkt inzonderheid de aard van het misdrijf, de omstandigheden waarin het werd gepleegd en de eventuele gevolgen ervan, evenals de bijzondere professionele of familiale omstandigheden waarop de verdachte zich beroept om de gepleegde feiten te verklaren of die hij inroept met betrekking tot de gevolgen van de intrekking van het rijbewijs.

Le fonctionnaire de police doit remettre au titulaire d'un permis de conduire étranger faisant l'objet d'un retrait immédiat, une attestation mentionnant la décision de retrait et l'adresse du parquet ou du greffe où le permis pourra lui être restitué.

Par cette attestation, l'intéressé sera également informé du fait que, s'il quitte le territoire belge avant l'expiration de la durée du retrait, le permis étranger lui sera restitué lorsque le parquet recevra un document émanant d'une autorité diplomatique, consulaire ou administrative étrangère ou d'un service de police étranger attestant qu'il a effectivement quitté le territoire belge.

d) Cas particulier de la conduite en dépit de la déchéance du droit de conduire

Si, lors du retrait du permis de conduire, il est constaté que le contrevenant est toujours en possession de son titre alors qu'il est déchu du droit de conduire, ce titre est immédiatement saisi et transmis directement au greffe compétent en vue de l'exécution de la déchéance. L'adresse du greffe est communiquée à l'intéressé.

2. La rédaction du procès-verbal

a) Contenu

Le procès-verbal doit être objectif et complet. Il précise notamment la nature de l'infraction, les circonstances dans lesquelles celle-ci a été commise, ainsi que ses conséquences éventuelles, de même que les circonstances professionnelles ou familiales particulières sur lesquelles le contrevenant se fonde pour expliquer les faits commis ou qu'il invoque à propos des conséquences qu'entraînerait pour lui une décision de retrait de permis de conduire.

b) Termijn

Het ingetrokken rijbewijs of het daarmee gelijkgestelde document moet, behalve andersluidend bevel van de magistraat, bij het bevoegde parket toekomen ten laatste de eerste werkdag volgend op de vaststelling van de feiten.

Indien mogelijk moet bij het rijbewijs het proces-verbaal houdende vaststelling van het misdrijf worden gevoegd. Bij gebreke daarvan, wordt dit proces-verbaal zo spoedig mogelijk en ten laatste binnen vijf werkdagen toegezonden.

3. Verlenging van de intrekking van het rijbewijs door middel van een proces-verbaal tot oproeping

Voor het opstellen van een proces-verbaal tot oproeping met het oog op verlenging van de intrekking van het rijbewijs wordt verwezen naar rubriek III.C.2.c).

III. ONDERRICHTINGEN BESTEMD VOOR DE PARKETTEN**A. Bevoegdheid**

De bevoegde magistraat die de beslissing tot onmiddellijke intrekking neemt is

- ofwel de procureur des konings,
- ofwel de procureur-generaal bij het Hof van beroep, indien het personen met voorrecht van rechtsmacht betreft.

B. Criteria met betrekking tot de beslissing**1. Beginsel**

In alle gevallen die overeenkomstig punt II.C. aanleiding geven tot kennisgeving aan het openbaar ministerie, beslist de geraadpleegde magistraat in beginsel tot onmiddellijke intrekking van het rijbewijs of van het daarmee gelijkgestelde document indien aan de criteria omschreven in punt II.C. is voldaan en zij op voldoende wijze zijn aangetoond.

2. Afwijkingen

De magistraat kan in uitzonderlijke omstandigheden eigen aan de zaak afwijken van deze criteria:

b) Délai

Le permis de conduire retiré ou le titre qui en tient lieu doit parvenir au parquet compétent au plus tard le premier jour ouvrable suivant la constatation des faits, sauf instruction contraire du magistrat.

Si possible, le permis sera accompagné du procès-verbal constatant l'infraction. A défaut, celui-ci sera transmis dans les plus brefs délais et au plus tard dans les cinq jours ouvrables.

3. Prolongation du retrait de permis de conduire par procès-verbal

Pour la rédaction d'un procès-verbal en vue de la prolongation du retrait de permis de conduire, il est renvoyé à la rubrique III.C.2.c).

III. INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX PARQUETS**A. Compétence**

Le magistrat compétent pour décider du retrait immédiat de permis de conduire est

- soit le procureur du Roi;
- soit le procureur général près la Cour d'appel, s'il s'agit de personnes jouissant d'un privilège de juridiction.

B. Critères qui guident la décision**1. Principe**

Dans tous les cas donnant lieu à un avis au ministère public en application du point II.C., le magistrat avisé décide en principe d'ordonner le retrait immédiat du permis de conduire ou du titre qui en tient lieu si les critères décrits sous le point II.C. sont réunis et suffisamment établis.

2. Dérogations

Dans des circonstances exceptionnelles propres à l'affaire, le magistrat peut déroger à ces critères:

a) door de intrekking van het rijbewijs te bevelen in de gevallen bij de wet bepaald maar niet omschreven in deze gemeenschappelijke omzendbrief, onder meer op grond van de antecedenten van betrokkene; b) door de intrekking van het rijbewijs niet te bevelen: - ofwel op grond van bijzondere omstandigheden voorafgaand aan of samenvallend met de feiten; - ofwel omdat de professionele of familiale gevolgen van een onmiddellijke intrekking onevenredig zwaar zijn in vergelijking met de begane overtreding.	a) en ordonnant le retrait de permis dans les cas visés par la loi mais non définis dans la présente circulaire commune, entre autres en fonction des antécédents de l'intéressé; b) en n'ordonnant pas le retrait de permis: - soit en raison de circonstances particulières ayant précédé les faits ou concomitantes à ceux-ci; - soit parce que les conséquences professionnelles ou familiales d'un retrait immédiat apparaissent disproportionnées par rapport à l'infraction commise.

Deze afwijkingen moeten altijd met redenen worden omkleed.

Ces dérogations doivent toujours être motivées.

Er moet steeds rekening worden gehouden met de gekende antecedenten van betrokkene en met het gevaarlijke karakter van zijn gedrag voor de veiligheid van andere weggebruikers.

Il faut toujours tenir compte des antécédents connus de l'intéressé et de la nature dangereuse de son comportement pour la sécurité des autres usagers de la route.

C. Duur van de intrekking

Wanneer de magistraat van dienst tot intrekking bevestigt, heeft dit ingevolge artikel 56 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer tot gevolg dat het rijbewijs in beginsel voor een duur van 15 dagen wordt ingetrokken.

C. Durée du retrait

Conformément à l'article 56 de la loi relative à la police de la circulation routière, la décision de retrait immédiat prise par le magistrat de service a pour conséquence que le permis est en principe retiré pour une durée de 15 jours.

1. Teruggave vóór het verstrijken van de termijn van 15 dagen

Op grond van artikel 56, eerste lid van de wet betreffende de politie over het wegverkeer mag het openbaar ministerie dat de intrekking van het rijbewijs of het daarmee gelijkgestelde document heeft bevolen, het document hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de houder teruggeven.

1. Restitution avant l'expiration du délai de 15 jours

En vertu de l'article 56, alinéa 1er de la loi relative à la police de la circulation routière, le permis de conduire ou le titre qui en tient lieu peut être restitué par le ministère public qui en a ordonné le retrait, soit d'office, soit à la demande du titulaire.

Bijgevolg zal, bij afwezigheid van uitzonderlijke omstandigheden, het rijbewijs teruggegeven worden na het verstrijken van een termijn van vijftien dagen.

En conséquence, en l'absence de circonstances exceptionnelles, le permis de conduire sera restitué à l'expiration du délai de quinze jours.

Voor genoemd document mag slechts vóór het verstrijken van die termijn worden teruggegeven:

La restitution de ce document, avant ce délai, ne pourra avoir lieu que:

- ofwel op grond van nieuwe elementen of van gegevens die onbekend waren op het ogenblik van de aanvankelijke beslissing, rekening houdend met de criteria die tot deze beslissing hebben geleid;	- soit sur la base d'éléments nouveaux ou inconnus au moment de la décision initiale, eu égard aux critères qui ont guidé cette décision;

- ofwel in geval de familiale of professionele gevolgen van de handhaving van de intrekking tot een periode van vijftien dagen in vergelijking met de begane overtreding onevenredig zwaar blijken te zijn;
- ofwel indien de bloedanalyse bedoeld in artikel 63, §1 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer niet wijst op een alcoholopname van meer dan 0,65 mg/l uitgeademde alveolaire lucht of meer dan 1,50 g/l bloed of niet wijst op een alcoholopname van meer dan 0,35 mg/l uitgeademde alveolaire lucht of meer dan 0,8 g/l bloed, met de bijkomende omstandigheid van verkeersonveilig gedrag of niet wijst op de aanwezigheid in het lichaam van andere stoffen dan alcohol die de rijvaardigheid beïnvloeden (vergeleijk rubriek II.C.1.b.).
- soit si les conséquences familiales ou professionnelles du maintien du retrait pendant une période de quinze jours apparaissent disproportionnées au regard de l'infraction commise;
- soit si l'analyse sanguine visée à l'article 63, §1er de la loi relative à la police de la circulation routière ne révèle pas une imprégnation alcoolique de plus de 0,65 mg/l d'air alvéolaire expiré ou de plus de 1,50 g/l de sang ou ne révèle pas une imprégnation alcoolique de plus de 0,35 mg/l d'air alvéolaire expiré ou de plus de 0,8 g/l de sang, avec la circonstance particulière d'une conduite compromettant la sécurité routière ou qu'elle ne révèle pas la présence dans le corps d'autres substances que l'alcool qui influencent la conduite (à comparer avec la rubrique II.C.1.b.).

2. Teruggave na het verstrijken van de termijn van 15 dagen ten gevolge van verlenging en hernieuwing van de intrekking

a) Algemeen

Het openbaar ministerie vordert een verlenging (en eventueel een hernieuwing van de verlenging) van de intrekking wegens inbreuken die een bijzonder gevaar voor de veiligheid van de bestuurder zelf of van andere weggebruikers inhouden.

Dit gevaar kan blijken uit:

- de aard van de inbreuk op zich (een langdurig gebrek aan de vereiste lichaamsgeschiktheid en de nodige kennis en rijvaardigheid);
- en/of een (wettelijke of feitelijke) herhaling, waardoor een toekomstige herhaling van de risicosituatie zeer waarschijnlijk is, wat onder meer kan blijken uit de antecedenten van de overtreder.

De vordering tot verlenging is een opportuniteitsbeslissing van het openbaar ministerie.

Tegen de beschikking van de politierechtbank is alleen verzet van de beklagde mogelijk.

Er is geen hoger beroep mogelijk.

De beslissing van de politierechtbank verbindt geenszins de bodemrechter.

2. Restitution après l'expiration du délai de 15 jours suite à la prolongation et au renouvellement de la prolongation du retrait

a) Généralités

Le ministère public demande une prolongation (et éventuellement un renouvellement de celle-ci) du retrait du chef des infractions qui constituent un danger particulier pour la sécurité du conducteur lui-même ou celle d'autres usagers de la route.

Ce danger peut ressortir:

- de la nature de l'infraction en tant que telle (absence prolongée des qualités physiques requises, des connaissances et de l'habilité nécessaires);
- et/ou d'une récidive (légale ou de fait), qui rend très vraisemblable la réitération future de la situation à risques, ce qui peut notamment ressortir des antécédents du contrevenant.

La demande de prolongation est une décision d'opportunité du ministère public.

L'ordonnance du tribunal de police n'est susceptible que d'opposition par le prévenu.

Aucun appel n'est possible.

La décision du tribunal de police ne lie aucunement le juge du fond.

Het past, uit voorzorg, in de mate van het mogelijke, de behandeling van de zaak ten gronde toe te vertrouwen aan een zetel die anders is samengesteld dan degene die uitspraak heeft gedaan over de verlenging van de intrekking van het rijbewijs.

b) Gewone procedure van de vordering tot verlenging

- de vordering wordt ingeleid bij dagvaarding.
- daarbij moet een minimumtermijn van zeven dagen tussen de dagvaarding en de zitting in acht genomen worden.

Hoewel de tekst van artikel 55bis van de wet betreffende de politie over het wegverkeer dit niet uitdrukkelijk vermeldt, moet die termijnbepaling gelezen worden in het licht van artikel 146 van het Wetboek van strafvordering. De aldaar bepaalde termijn van tien dagen wordt in deze procedure echter herleid tot zeven dagen.

Dit blijkt impliciet uit de derde alinea van artikel 55bis, §1 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, die uitdrukkelijk bepaalt dat artikel 146, tweede en derde lid van het Wetboek van strafvordering van toepassing is.

Het tweede lid van laatstgenoemd artikel bepaalt: "Deze nietigheid kan echter niet worden ingeroepen dan op de eerste terechtzitting en vóór alle exceptie of verweer". De nieuwe wettekst van artikel 55bis van de wet betreffende de politie over het wegverkeer bevat evenwel geen vermelding van enige nietigheid, zoals artikel 145, eerste lid van het Wetboek van strafvordering dat uitdrukkelijk wél heeft.

Daarenboven voorziet artikel 55bis van de wet betreffende de politie over het wegverkeer geen enkele bepaling waarbij zou afgeweken worden van artikel 55 van het Gerechtelijk wetboek en artikel 146 van het Wetboek van strafvordering, waardoor in voorkomend geval, die termijn van zeven dagen verlengd wordt wegens de afstand.

Bij ontstentenis van enige afwijkende bepaling is het dus (nagenoeg) onmogelijk personen die in het buitenland wonen of er een vaste verblijfplaats hebben, geldig te dagvaarden met het oog op een verlenging van de intrekking van het rijbewijs. Voor hen zal (in de uiterst zeldzame gevallen) de verlenging van de intrekking van het rijbewijs gevorderd worden door middel van proces-verbaal van oproeping om te verschijnen voor de rechtbank, overeenkomstig artikel 55bis, §4 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer (zie hierna rubriek c).

Par prudence, il convient, dans la mesure du possible, de confier le traitement de l'affaire quant au fond à un siège différemment composé de celui qui a statué sur la prolongation du retrait du permis de conduire.

b) Procédure ordinaire de demande de prolongation

- la demande est introduite par citation.
- il y a lieu de respecter un délai de sept jours au minimum entre la citation et l'audience.

Quoique le texte article 55bis de la loi relative à la police de la circulation routière ne le mentionne pas explicitement, ce délai doit être lu à la lumière de l'article 146 du Code d'instruction criminelle. Le délai qui y est mentionné est réduit dans cette procédure de dix à sept jours.

Ceci ressort implicitement du troisième alinéa de l'article 55bis, §1er de la loi relative à la police de la circulation routière qui stipule explicitement que l'article 146, deuxième et troisième alinéas du Code d'instruction criminelle est d'application.

Le deuxième alinéa de ce dernier article dispose: «Néanmoins, cette nullité ne pourra être proposée qu'à la première audience et avant toute exception ou défense». Le nouveau texte légal de l'article 55bis de la loi relative à la police de la circulation routière ne mentionne cependant aucune quelconque nullité, tandis que l'article 145, premier alinéa du Code d'instruction criminelle contient explicitement une telle mention.

En outre, l'article 55bis de la loi relative à la police de la circulation routière ne prévoit aucune disposition permettant une dérogation à l'article 55 du Code judiciaire ni à l'article 146 du Code d'instruction criminelle de sorte que, le cas échéant, ce délai de sept jours serait prolongé à raison de la distance.

A défaut d'une quelconque disposition dérogatoire, il est donc (presque) impossible de citer valablement des personnes qui habitent à l'étranger ou qui y ont leur résidence fixe, en vue d'une prolongation du retrait de permis de conduire. Pour ces personnes, la prolongation du retrait de permis de conduire sera requise (dans des cas particulièrement rares) par procès-verbal («ordre de citer»), conformément à l'article 55bis, §4 de la loi relative à la police de la circulation routière (voir rubrique c) infra).

Bovendien kan de termijn van dagvaarding verkort worden en de beklaagde gedagvaard worden om nog op de dag zelf en op een bepaald uur te verschijnen, krachtens een door de rechter in de politierechtbank te verlenen cedel overeenkomstig de artikelen 55bis, §1 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer en 146, derde lid van het Wetboek van strafvordering.

Onverminderd de overige wettelijke bepalingen, dient de dagvaarding tevens de opgave van de feiten, die de gedaagde in die stand van het onderzoek ten laste gelegd worden, te bevatten.

De rechtbank moet uitspraak doen in openbare terechtzitting binnen de vijftien dagen die volgen op de intrekking van het rijbewijs.

De procureurs des konings zullen de aandacht van de rechtscolleges moeten vestigen op deze dwingende bepaling. Bij niet-naleving van deze bepaling moet het rijbewijs worden terugbezorgd na het verstrijken van een termijn van vijftien dagen na de intrekking.

c) Verlenging van de intrekking van het rijbewijs door middel van een proces-verbaal tot oproeping

Procédure

- De procureur des konings kan de verdachte van een overtreding oproepen om te verschijnen voor de politierechtbank (of de correctionele rechtbank). Die oproeping geldt als dagvaarding om de intrekking van het rijbewijs met een periode van ten hoogste drie maanden te verlengen.
- In de oproeping worden de feiten die ten laste worden gelegd van de verdachte, de plaats, de datum en het uur van de zitting van de rechtbank vermeld.
- De procureur des konings stelt de verdachte ervan in kennis dat hij het recht heeft een advocaat te kiezen.
- De kennisgeving en deze mededeling worden in een proces-verbaal vermeld. Hiervan wordt een afschrift aan de beklaagde overhandigd.
- De procureur des konings kan de oproeping aan een officier van gerechtelijke politie delegeren. In zijn proces-verbaal acteert de officier van gerechtelijke politie zijn delegatie en de uitvoering van zijn opdracht.

De plus, le délai de citation peut être réduit et l'intéressé peut être cité à comparaître le jour même à une heure déterminée en vertu d'une cédule décernée par le juge de police conformément aux articles 55bis, §1er de la loi relative à la circulation routière et 146, troisième alinéa du Code d'instruction criminelle.

Sous réserve des autres dispositions légales, la citation doit également mentionner les faits mis à charge de la personne citée, à ce stade de l'instruction.

Le tribunal doit statuer en audience publique dans les quinze jours suivant la décision de retrait de permis de conduire.

Les procureurs du Roi attireront l'attention des juridictions sur cette disposition contraignante. En cas de non-respect de cette disposition, le permis de conduire doit être restitué après l'expiration d'un délai de quinze jours après le retrait.

c) Prolongation du retrait de permis de conduire introduite par procès-verbal

Procédure

- Le procureur du Roi peut remettre au prévenu un «ordre de citer» à comparaître devant le tribunal de police (ou correctionnel). Cet «ordre de citer» vaut citation afin de prolonger le retrait de permis de conduire d'une période de trois mois au maximum.
- L'«ordre de citer» énonce les faits qui sont mis à charge du prévenu, le lieu, la date et l'heure de l'audience du tribunal.
- Le procureur du Roi informe le prévenu qu'il a le droit de choisir un avocat.
- Cette notification et cette communication sont mentionnées dans un procès-verbal. Copie de celui-ci est remise au prévenu.
- Le procureur du Roi peut déléguer cet «ordre de citer» à un officier de police judiciaire. L'officier de police judiciaire acte dans son procès-verbal sa délégation et l'accomplissement de sa mission.

- De kennisgeving vindt gelijktijdig plaats met de intrekking of de inbeslagneming van het rijbewijs.
- La notification est faite au même moment que le retrait ou la saisie du permis de conduire.
- De termijn tussen de kennisgeving van de oproeping en de datum van de verschijning bedraagt maximaal vijftien dagen.
- Le délai entre la notification de «l'ordre de citer» et la date de la comparution est de maximum quinze jours.

Gevallen waarbij deze procedure wordt toegepast

Deze procedure wordt slechts zeer uitzonderlijk aanbevolen, namelijk wanneer het openbaar ministerie bij de verwittiging door de politie dadelijk voldoende elementen heeft om tot een vordering tot verlenging van de intrekking van het rijbewijs te beslissen en daarenboven:

- de bestuurder geen woonplaats of vaste verblijfplaats in België heeft (onderduikers, personen geschrapt uit het bevolkingsregister).

Deze maatregel **is niet van toepassing op personen die in het buitenland gedomicilieerd zijn en van wie het rijbewijs in het buitenland werd afgeleverd. Zulke rijbewijzen moeten immers aan hun rechtmatige houders worden teruggegeven wanneer deze het koninkrijk verlaten.**

- bij voorkeur bij **grootschalige controles** die **voordien** tussen het parket en de politie zijn afgesproken.

De parketmagistraten die van dienst zijn, zullen door de magistraat die overleg gepleegd heeft met de (politie)rechtbank, moeten worden op de hoogte gebracht van de datum waarop de overtreder voor de politierechtbank kan verschijnen.

Verplichtingen voor de opstellers van de processen-verbaal

De personen die de processen-verbaal opstellen zullen in het ROOD in de kantlijn van de pagina "procedure tot verlenging van de intrekking van het rijbewijs door middel van oproeping bij proces-verbaal" vermelden.

Verplichtingen voor het secretariaat van het parket

Het secretariaat van het parket moet **onmiddellijk een afschrift** van het proces-verbaal overmaken aan de griffie. De procureur des konings vestigt de aandacht van de griffie op de datum waarop de zaak ter zitting wordt vastgesteld.

Cas dans lesquels cette procédure est appliquée

Cette procédure n'est recommandée qu'exceptionnellement et notamment lorsque le ministère public dispose, dès qu'il est averti par la police, de suffisamment d'éléments permettant de décider de la demande de prolongation du retrait de permis de conduire et qu'en outre:

- le conducteur n'a pas de domicile ni de résidence fixe en Belgique (clandestins, personnes radiées des registres de la population).

Cette mesure **ne s'applique pas aux personnes dont le permis de conduire a été émis à l'étranger et qui y sont domiciliées. En effet, de tels permis de conduire doivent être restitués à leurs titulaires légitimes lorsque ceux-ci quittent le royaume.**

- de préférence en cas de **contrôles de grande envergure**, faisant l'objet d'accords **préalables** entre le parket et la police.

Les magistrats de garde du parquet devront être informés, par le magistrat qui s'est concerté avec le tribunal (de police), de la date à laquelle un contrevenant peut comparaître devant le tribunal de police.

Obligations imposées aux rédacteurs des procès-verbaux

Les personnes qui rédigeront les procès-verbaux indiqueront en ROUGE dans la marge de la page «procédure en prolongation du retrait de permis de conduire par procès-verbal».

Obligations imposées au secrétariat du parquet

Le secrétariat du parquet doit **immédiatement envoyer une copie** du procès-verbal au greffe. Le procureur du Roi attirera l'attention du greffe sur la date à laquelle cette affaire est fixée.

d) Procedure tot hernieuwing van de verlenging van de intrekking van het rijbewijs

De procureur des konings kan bij de politierechtbank een beschikking tot hernieuwing van de verlenging van de intrekking van het rijbewijs van de beklagde met ten hoogste drie maanden vorderen.

De dagvaarding vindt plaats ten laatste vijftien dagen vóór het verstrijken van de termijn bepaald in de eerste beschikking die de intrekking verlengd heeft. Er moeten principieel minstens zeven dagen zijn tussen de betekening van de dagvaarding tot hernieuwing en de zitting.

De dagvaarding bevat de oorspronkelijke feiten die aanleiding hebben gegeven tot de intrekking, de refterte van de beschikking waarbij de intrekking werd verlengd, de motieven voor de hernieuwing en de overige wettelijke vermeldingen.

Tegen de beschikking kan enkel verzet worden aangekend en geen hoger beroep.

Deze procedure wordt enkel aanbevolen wanneer de verdere deelname aan het verkeer door de verdachte de veiligheid van zichzelf en van de anderen buitengewoon ernstig in gevaar brengt. Dit zal in het bijzonder het geval zijn bij een langdurig of blijvend gebrek aan de vereiste lichaamsgeschiktheid en de nodige kennis en rijvaardigheid, waarbij het wenselijk is de verdachte voor de rechtbank ten gronde te dagvaarden terwijl zijn rijbewijs nog ingetrokken is.

e) Mogelijkheid tot dagvaarding ten gronde en tot hernieuwing van de verlenging van de intrekking van het rijbewijs

Het is passend in een zelfde akte te dagvaarden ten gronde en te voorzien dat subsidiair uitspraak zal gedaan worden over de vordering tot hernieuwing.

Wanneer een zaak ten gronde of een beraad echter wordt uitgesteld, doet de rechter enkel uitspraak over de hernieuwing, in afwachting van de behandeling van de zaak ten gronde of van de uitspraak.

3. Buitenlands rijbewijs

Krachtens artikel 56, tweede lid, 3° van de wet betreffende de politie over het wegverkeer moet het rijbewijs worden teruggegeven aan de houder van een buitenlands rijbewijs die niet beantwoordt aan de voorwaarden gesteld door de Koning om een Belgisch rijbewijs te verkrijgen, wanneer hij het Belgisch grondgebied verlaat.

d) La procédure en renouvellement de la prolongation du retrait de permis de conduire

Le procureur du Roi peut requérir, auprès du tribunal de police, une ordonnance de renouvellement de la prolongation de retrait de permis de conduire du prévenu pour une durée de trois mois maximum.

La citation a lieu au plus tard quinze jours avant l'expiration du délai fixé par la première ordonnance ayant prolongé le retrait. En principe, un délai d'au moins sept jours doit exister entre la signification de la citation en vue du renouvellement et l'audience.

La citation énonce les faits initiaux ayant donné lieu au retrait, la référence de l'ordonnance ayant prolongé le retrait, les motifs de la demande de renouvellement et les autres mentions légales.

L'ordonnance n'est susceptible d'aucun appel, mais est susceptible d'opposition.

Cette procédure n'est recommandée que, si par sa participation ultérieure à la circulation, le prévenu met gravement en danger sa sécurité ou celle des autres usagers de la route. Ceci sera le cas en particulier lorsqu'il ne présente pas, de façon prolongée ou définitive, les qualités physiques requises et les connaissances ou l'habileté nécessaires. Dans ce cas il est souhaitable de citer le prévenu sur le fond devant le tribunal, pendant la période durant laquelle son permis de conduire lui est retiré.

e) Possibilité de citer au fond et en renouvellement de la prolongation de retrait de permis de conduire

Il y a lieu de citer dans un même acte et de prévoir qu'il sera statué subsidiairement quant à la requête de renouvellement.

Lorsqu'une affaire au fond est remise ou qu'un délibéré est reporté, le juge ne statue que sur le renouvellement, en attendant l'examen de l'affaire au fond ou le jugement.

3. Permis de conduire étranger

En vertu de l'article 56, alinéa 2, 3° de la loi relative à la police de la circulation routière, le permis doit être restitué au titulaire d'un permis de conduire étranger, qui ne répond pas aux conditions fixées par le Roi pour pouvoir obtenir un permis de conduire belge, lorsqu'il quitte le territoire belge.

Aangezien het materieel onmogelijk is het rijbewijs terug te geven bij het overschrijden van de grens, wordt het hem toegezonden wanneer de griffie een document, uitgaande van een buitenlandse diplomatieke, consulaire of administratieve overheid of politiedienst, ontvangt, waarin wordt bevestigd dat betrokkene het Belgisch grondgebied werkelijk heeft verlaten.

Het rijbewijs kan hem worden terugbezorgd via de diplomatieke, consulaire of administratieve overheid wanneer hij het Belgisch grondgebied heeft verlaten. Het kan hem eveneens worden toegezonden bij aangetekende zending aan zijn woon- of verblijfplaats, die hij in zijn verhoor vermeld heeft.

D. Evaluatie

Deze omzendbrief wordt geëvalueerd op verzoek van de minister van Justitie of van het College van Procureurs-generaal.

Het verdient dan ook aanbeveling een overzicht bij te houden van alle bemerkingen betreffende de toepassing ervan.

IV. INWERKINGTREDING

Artikel 11 van de wet van 31 juli 2009 bepaalt dat die wet in werking treedt op 1 oktober 2010.

De huidige omzendbrief treedt aldus in werking op 1 oktober 2010 en vervangt deze van 31 maart 2006.

Brussel, 29 september 2010.

De minister van Justitie,

Vu l'impossibilité matérielle de restituer le permis de conduire au moment du franchissement de la frontière, le permis lui sera renvoyé lorsque le greffe recevra un document émanant d'une autorité diplomatique, consulaire ou administrative étrangère ou d'un service de police étranger attestant que l'intéressé a effectivement quitté le territoire belge.

Le permis de conduire pourra lui être restitué via l'autorité diplomatique, consulaire ou administrative lorsqu'il aura quitté le territoire. Le document pourra également lui être envoyé par lettre recommandée à son domicile ou sa résidence, dont il aura fait mention lors de son audition.

D. Évaluation

La présente circulaire sera évaluée à la demande du ministre de la Justice ou du Collège des procureurs généraux.

Il est dès lors recommandé de relever toutes les remarques relatives à son application.

IV. ENTRÉE EN VIGUEUR

L'article 11 de la loi du 31 juillet 2009 prévoit que cette loi entre en vigueur le 1er octobre 2010.

La présente circulaire entre donc en vigueur le 1er octobre 2010 et remplace celle du 31 mars 2006.

Bruxelles, le 29 septembre 2010.

Le ministre de la Justice,

S. DE CLERCK

De procureur-generaal bij het hof van beroep te Gent, Voorzitter van het College van procureurs-generaal,

Le procureur général près la cour d'appel à Gand, Président du Collège des procureurs généraux,

De procureur-generaal bij het hof van beroep te Luik, Le procureur général près la cour d'appel à Liège,

Cédric VISART de BOCARMÉ

De procureur-generaal bij het hof van beroep te Bergen, Le procureur général près la cour d'appel à Mons,

Claude MICHAUX

De procureur-generaal bij het hof van beroep te Antwerpen, Le procureur général près la cour d'appel à Anvers,

Yves LIÉGEOIS

De procureur-generaal bij het hof van beroep te Brussel, Le procureur général près la cour d'appel à Bruxelles,

Marc de le COURT

Koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie over het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg

<u>Artikelen</u>	<u>Bepalingen</u>
4.2.2° en 3°	1° De volgende bevelen negeren van een bevoegd persoon: <ul style="list-style-type: none"> - de arm of de armen horizontaal uitgestrekt, wat stoppen betekent voor de weggebruikers die naderen uit richtingen welke deze aangewezen door de arm of armen, dwarsen; - het overdwars zwaaien met een rood licht, wat stoppen betekent voor de bestuurders naar wie het licht gekeerd is.
10.4	2° Het is verboden een bestuurder aan te sporen of uit te dagen overdreven snel te rijden.
17.2.3°	3° Het links inhalen van een gespan of van een voertuig met meer dan twee wielen is verboden bij het naderen van de top van een helling en in bochten, wanneer de zichtbaarheid onvoldoende is, behalve indien kan ingehaald worden zonder de doorlopende witte streep te overschrijden die het voor de tegenliggers bestemde deel van de rijbaan aflijnt.
20.3	4° Het is verboden zich op een overweg te begeven: <ul style="list-style-type: none"> - wanneer de slagbomen in beweging of gesloten zijn; - wanneer de rode knipperlichten branden; - wanneer het geluidsein werkt.
21.4.1°, 2° en 3° en 22.2	5° Op autosnelwegen en autowegen is het verboden: <ul style="list-style-type: none"> - de dwarsverbindingen te gebruiken; - te keren; - achteruit te rijden of te rijden in de tegenovergestelde rijrichting.
24 lid 1, 3°	6° Het is verboden een voertuig te laten stilstaan of te laten parkeren op de overwegen.
21.6.4°, 22.2 en 50	7° Behoudens speciale toelating van de wettelijke gemachtigde overheid zijn verboden op de openbare weg, alle snelheids- en sportwedstrijden, inzonderheid snelheids-, regelmatigheids- of behendigheidsritten of –wedstrijden.

Arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière et de l'usage de la voie publique

<u>Articles</u>	<u>Dispositions</u>
4.2.2° et 3°	1° Transgresser les ordres suivant d'une personne habilitée: <ul style="list-style-type: none"> - le ou les bras tendus horizontalement, qui signifie arrêt pour les usagers qui viennent de directions coupant celles indiquées par le ou les bras tendus; - le balancement transversal d'un feu rouge, qui signifie arrêt pour les conducteurs vers lesquels le feu est dirigé.
10.4	2° Il est interdit d'inciter ou de provoquer un conducteur à circuler à une vitesse excessive.
17.2.3°	3° Le dépassement par la gauche d'un véhicule attelé ou d'un véhicule à plus de deux roues est interdit à l'approche du sommet d'une côte et dans les virages, lorsque la visibilité est insuffisante, sauf si le dépassement peut se faire sans franchir la ligne blanche continue délimitant la partie de la chaussée affectée à la circulation venant en sens inverse.
20.3	4° Il est interdit de s'engager sur un passage à niveau: <ul style="list-style-type: none"> - lorsque les barrières sont en mouvement ou fermées; - lorsque les feux rouges clignotants sont allumés; - lorsque le signal sonore fonctionne.
21.4.1°, 2° et 3° et 22.2	5° Il est interdit sur les autoroutes et les routes pour automobiles: <ul style="list-style-type: none"> - d'emprunter les raccordements transversaux; - de faire demi-tour; - de faire marche arrière ou de rouler en sens contraire au sens obligatoire.
24 al. 1er, 3°	6° Il est interdit de mettre un véhicule à l'arrêt ou en stationnement sur les passages à niveau.
21.6.4°, 22.2 et 50	7° Sauf autorisation spéciale de l'autorité légalement habilitée, il est interdit de se livrer sur la voie publique à des luttes de vitesse, ainsi qu'à des épreuves sportives, notamment des courses ou concours de vitesse, de régularité ou d'adresse.